LONG FONDS
Voorheen Astma Fonds

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Informatie en debatavond Wageningen

Houtrook en Gezondheid

5 oktober 2017

Huub Piepers

Vrijwilliger Longfonds

Longfonds

Missie: Samen strijden om longziekten de wereld uit te krijgen en van belang zijn voor de patiënt van vandaag.

Ambities: Longweefselherstel, Vaccin tegen astma, Rookvrije generatie, Gezonde Lucht

1 miljoen Longpatiënten (astma, COPD en kleinere longziekten)
7000† per jaar

Voorlichting, belangenbehartiging, onderzoek

33.000 leden
174.000 donateurs
39.000 collectanten
690 actieve vrijwilligers
85 medewerkers

Gezellig, duurzaam?, ziekmakend

- Ademhaling
- Overzicht van de problematiek
- Gezondheidseffecten
- Visie Longfonds
- Adviezen voor gemeenten en inwoners

- Inademing
- Ademhalingsspieren
- Zuurstof in
- 12-15 x per minuut

- Uitademing
- Elasticiteit
- Passief
- CO2 uit

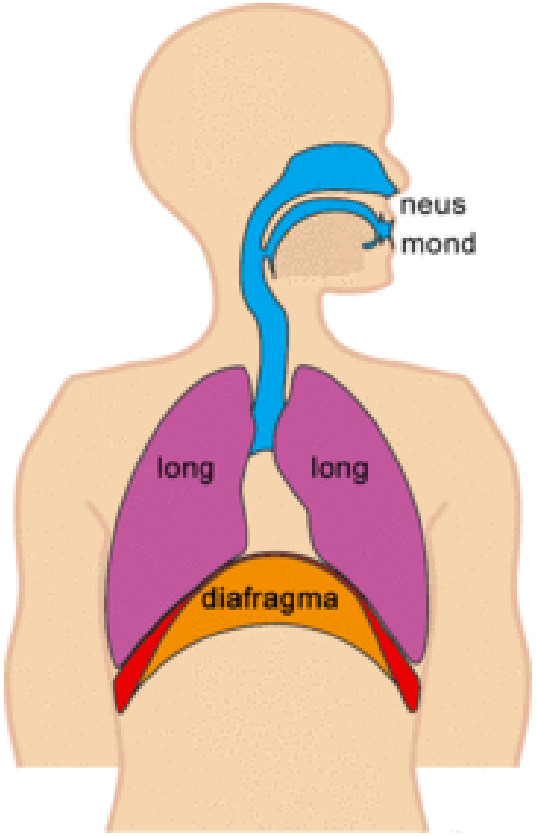

Per ademhaling

Per ademhaling 20% zuurstof

Per ademhaling wordt 20 ml zuurstof opgenomen

Houtstook door particulieren

Nederland telt 1,2 miljoen houtgestookte installaties, 15 procent van de huishoudens. 1 miljoen worden er gebruikt.

Binnenshuis:

- Houtkachels: gebruik bepalend voor vervuiling
- Pelletkachels: meestal als hoofdverwarming, meest optimale verbranding mogelijk
- Open haarden: worden weinig gebruikt, zijn niet efficiënt, veel vervuiling

Buitenshuis:

- Vuurkorven, vuurschalen, terrashaarden, hot tubs, pizza ovens

(geen optimale verbranding, veel vervuiling, mensen verbranden zelfs afval)

Toename houtkachels

Het aantal gebruikte openhaarden en inzetkachels in Nederland neemt de laatste jaren af. Het aantal gebruikte vrijstaande kachels neemt echter sterk toe.

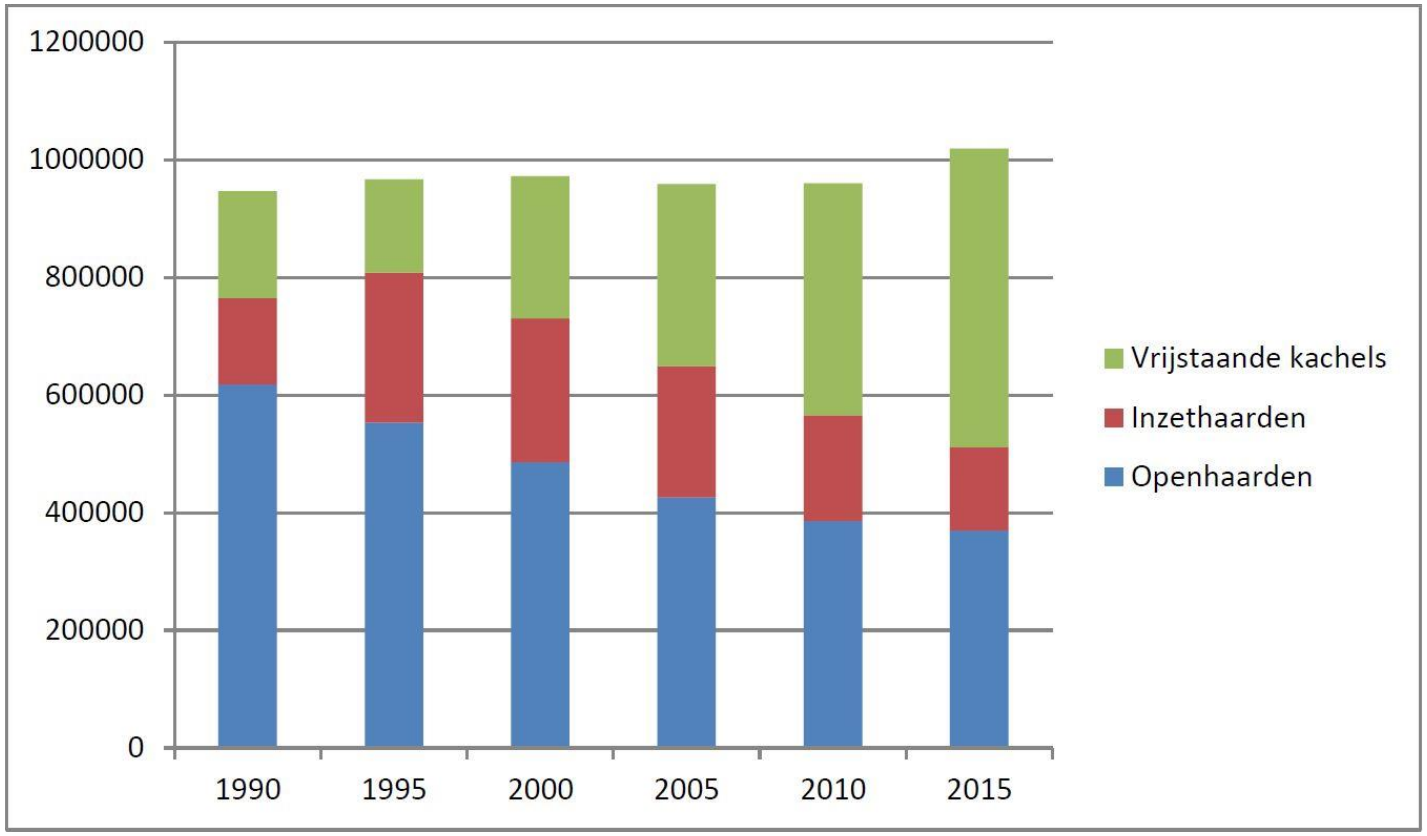

Bron: CBS

Toename houtstook

Verbruik biomassa huishoudens in TeraJoule
Uit onderstaande tabel blijkt dat tussen 2010 en 2015 10 procent meer biomassa werd verstookt door huishoudens. Dit komt vooral op het conto van vrijstaande houtkachels door het verbranden van hout.

Onderwerpen	Verbruik van biomassa						
	Finaal verbruik						
Perioden	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016**
Technieken	*TJ*						
Totaal biomassa huishoudens	17 129	17 278	17 459	17 910	18 381	18 638	19 036
Houtkachels huishoudens, open haarden	2 623	2 588	2 564	2 550	2 542	2 518	2 516
Houtkachels huishoudens, inzethaarden	3 895	3 718	3 546	3 382	3 223	3 059	2 909
Houtkachels huishoudens, vrijstaand	10 340	10 702	11 078	11 709	12 345	12 792	13 341
Houtskoolverbruik door huishoudens	270	270	270	270	270	270	270

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen 26-9-2017

Emissies Houtrook

Fijnstofemissies (PM2,5) door houtvuren hoog in vergelijking met andere bronnen en nemen nauwelijks af.

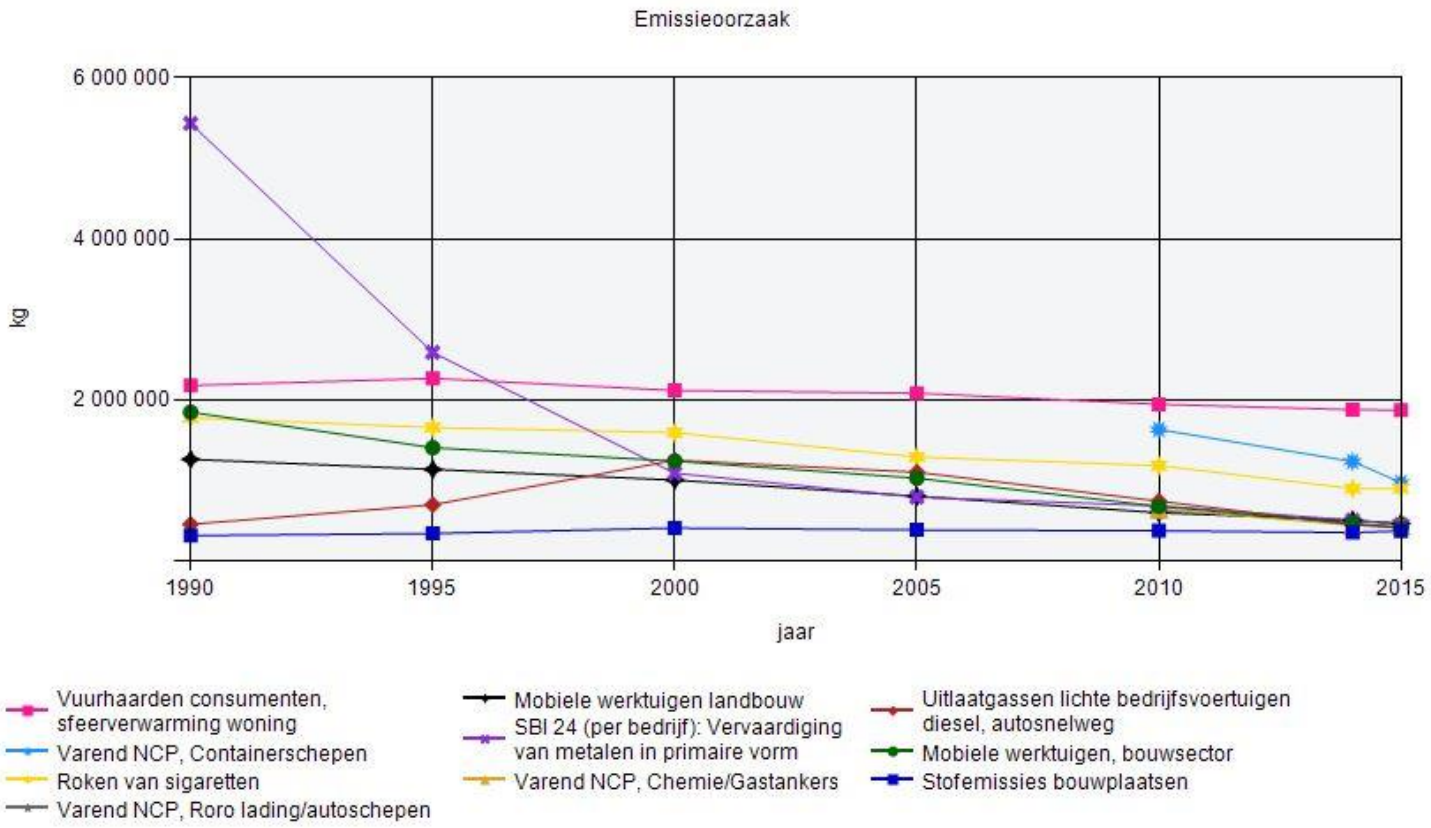

Lokaal kan de luchtvervuiling tot wel 40 procent uit houtrook-emissies bestaan!

LONG FONDS
Voorheen Astma Fonds

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

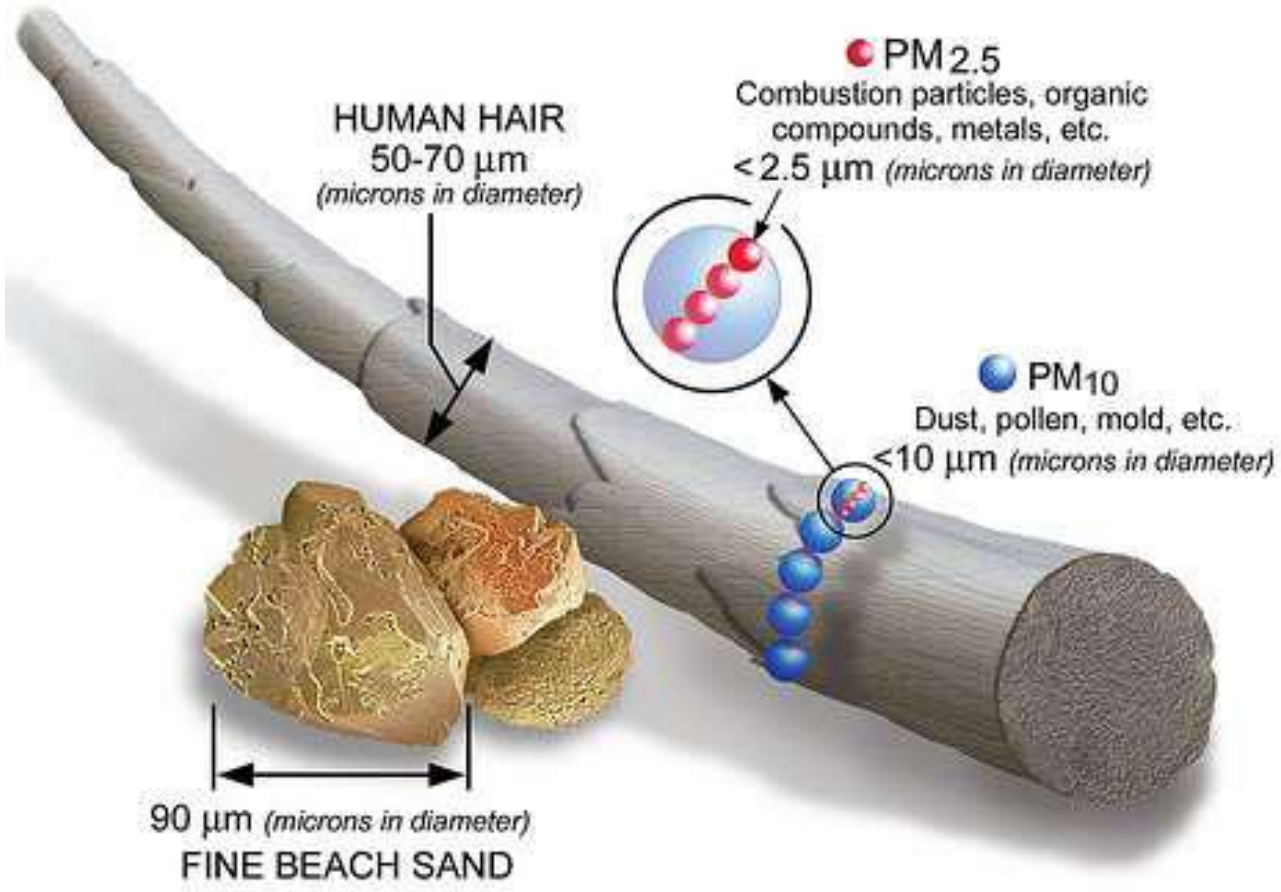

Overheidssubsidie Pelletkachels

De overheid stimuleert dat Nederlandse huizen en bedrijven minder door gas en meer door duurzame warmte worden verwarmd. Zo kan energie worden bespaard en CO_2-uitstoot worden teruggedrongen.

Met de Investeringssubsidie duurzame energie (ISDE) kun je een tegemoetkoming krijgen voor de aanschaf van zonneboilers, warmtepompen, **biomassaketels en pelletkachels**. De regeling is voor zowel particulieren als zakelijke gebruikers.

Net als alle ander houtkachels:
Luchtvervuiling door fijnstof en andere giftige stoffen.

Ziek door houtrook

Het CBS noteerde in 2010 al 10 procent gehinderden door houtrook onder de Nederlandse bevolking.
Utrecht en Amersfoort komen dit jaar uit op resp. 20 procent en 28 procent. **Hoe is dat in Wageningen?**

Houtrook irriteert ogen, neus, keel en luchtwegen.

55 – 58 procent van de mensen met astma en COPD worden regelmatig benauwd van houtrook (bron NIVEL).

Mensen zijn vaak wanhopig.

LONG FONDS
Voorheen Astma Fonds

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Pathology of Asthma

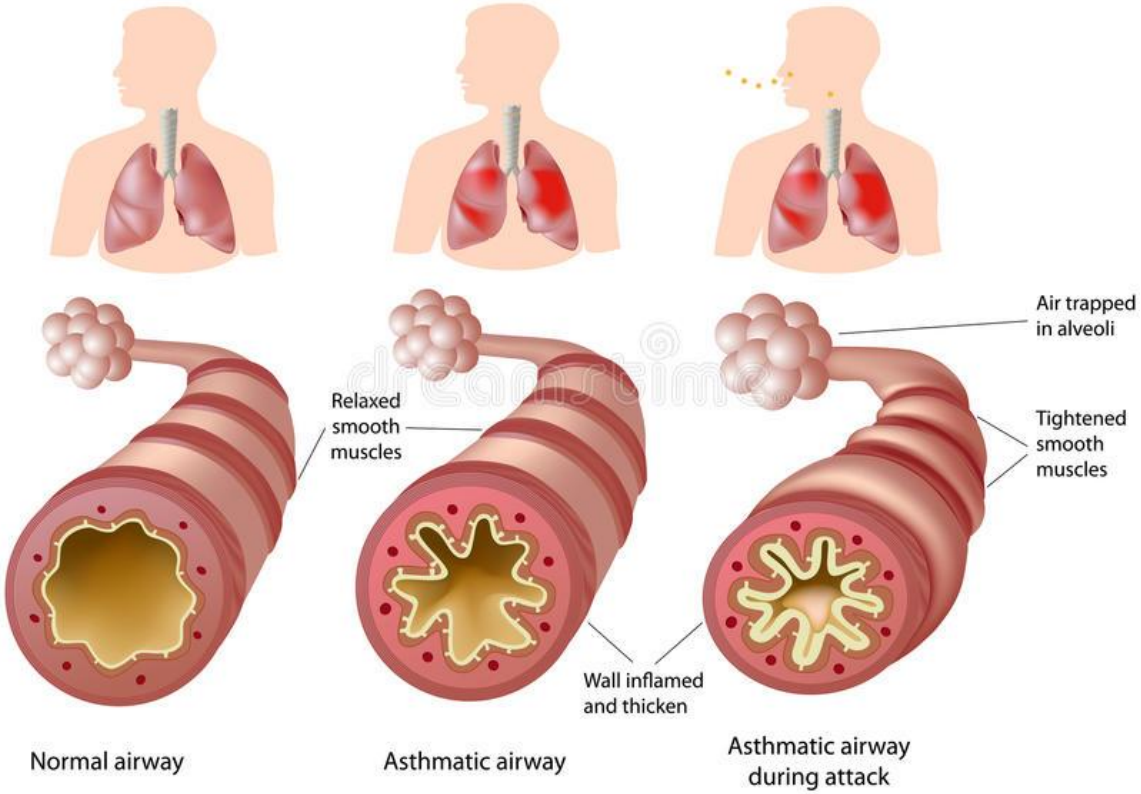

LONG FONDS
Voorheen Astma Fonds

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD)

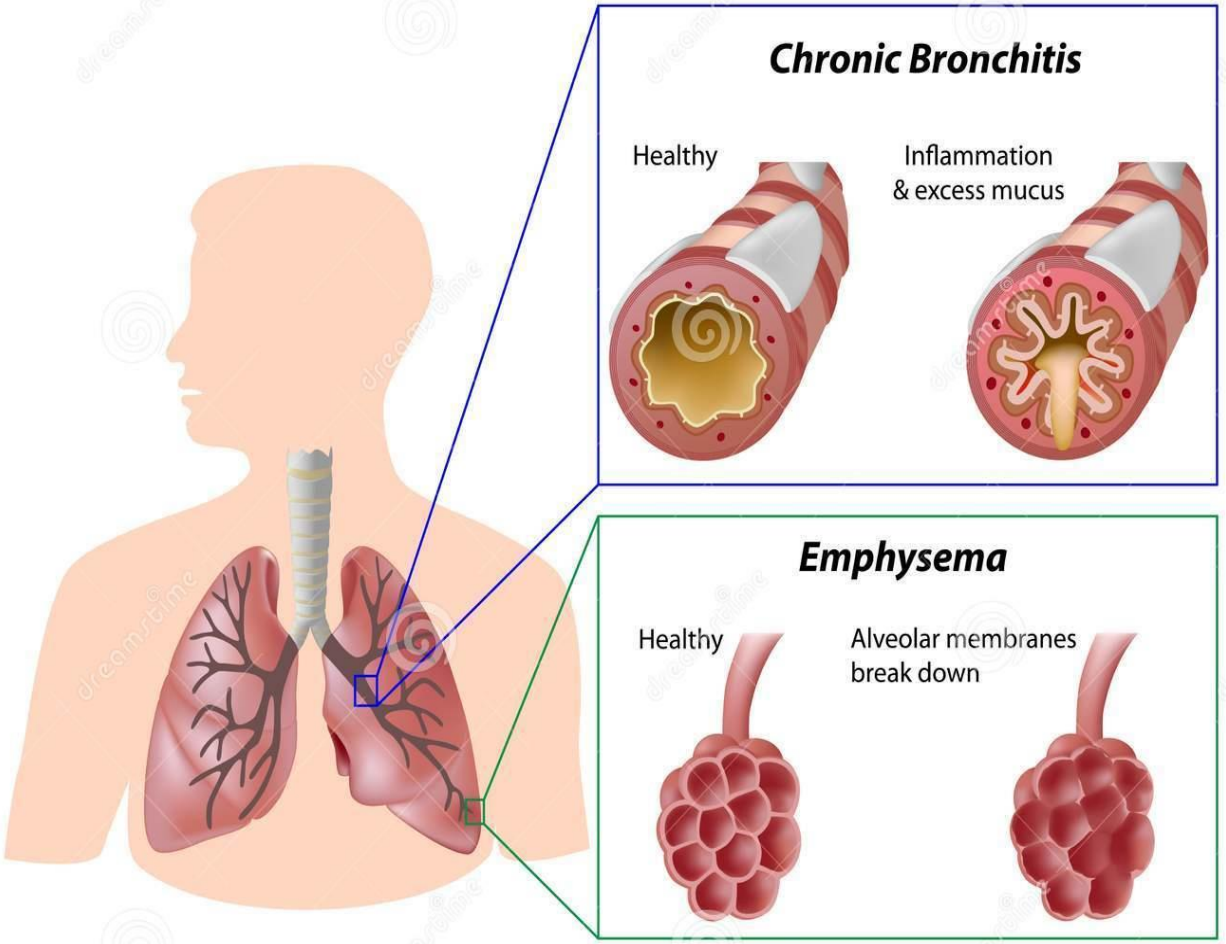

Vervuilende stoffen

Iedereen loopt een gezondheidsrisico, ook de stoker!

Bij houtverbranding komt vrij:

- Fijnstof
- PAK's (Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen)
- VOS (Vluchtige Organische Stoffen)
- Irriterende gassen
- Benzeen
- Formaldehyde
- Dioxines
- Koolmonoxide
- Zuren
- Zware metalen etc

RIVM: gezondheidseffecten fijnstof bij houtverbranding gelijk aan effecten fijnstof van verkeer.

Fijnstof kent geen veilig niveau waarbij er geen gezondheidseffecten zijn: hoe minder fijnstof hoe gezonder!

Gezondheidseffecten

Bewezen gezondheidseffecten **fijnstof**:

- Oorzaak en verergering van longziekten als astma en COPD
- Longkanker
- Lagere longfunctie
- Hart- en vaatziekten
- Vroegtijdige sterfte
- Lager geboortegewicht / vroeggeboorten

Aanwijzingen effecten op:

- Diabetes
- Neurologische aandoeningen

Extra gevoelig voor fijnstof:

- Kinderen
- Ouderen
- Mensen met een longziekte en een hart- en vaatziekte

De gevolgen zijn voor deze mensen snel merkbaar, en houden lang aan, ook als het vuur al uit is.

Roet en as kunnen wel tot drie weken in de lucht blijven zweven.

Wat doet de overheid?

VNG enquête: helft van de gemeenten heeft behoefte aan landelijk beleid en meer instrumenten en om op te treden bij overlast.

Gemeenten herkennen de problematiek, maar hebben weinig handelingsperspectief. Volgens bouwbesluit mag burger geen hinderlijke rook veroorzaken, maar handhaving is vrijwel onmogelijk. (Nuth 1998)

Sommige gemeenten lopen voorop in geven voorlichting burgers: Den Haag en Amersfoort.

Landelijke overheid pakt problematiek nog niet actief aan. Denkt wel mee over oplossingen.

Ambitie Longfonds

Standpunt Longfonds

Longfonds wil gezondheidsschade door houtrook voorkomen.

Een eerste stap in de goede richting is een stookverbod bij mist en windstil weer.

Wat kan de gemeente doen

- Problematiek in kaart brengen
- Klachten serieus nemen en optreden tegen overlast
- Voorlichting geven over gezondheidseffecten (zie campagne Den Haag en Amersfoort)
- Niet-stoken promoten
- Stookverbod bij mist en windstil weer
- Stookvrije wijken
- Promoot gezonde alternatieven van opwekking energie / warmte: zonne-energie bijvoorbeeld

Wat kunt u doen

- Niet op hout stoken
- Overlast melden bij GGD en Stichting Houtrookvrij
- Bij gesprek met gemeente of buren, standpunt Longfonds meenemen.
- Bij verhuizing nieuwe woonomgeving goed verkennen.

Toolkit ‘Houtstook door particulieren, hoe voorkom je overlast’ online te vinden. Opgesteld door Milieuexperts.

http://www.concepd.nl/wp-content/uploads/2014/05/Toolkit-Houtstook-aanpak-overlast-20140522.pdf

Huub Piepers
0365222372
h.piepers4@chello.nl